Ročník XI. — Číslo 13. Kvasilov dne 30. března 1936. Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. 35 gr.

Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Rukopisy se nevracejí.

Co jest národ? Národ jest množství lidí, zrozených z téhož kmene, bydlících na témže místě ve světě, užívajících téhož zvláštního jazyka a tím spojených týmiž svazky společné lásky, svornosti a snahy o dobro obecné.

Jan Amos Komenský.

Krise důvěry.

V kterémsi minulém čísle „Hl. V." upozornil p. Malinský v článku „Vraťme se k solidnosti" důtklivě na nezdravé ovzduší vzájemné nedůvěry, v jaké nyní žijeme, poukázav a odůvodniv zhoubné následky tohoto stavu do budoucna. Dotkl se tím problému, na jehož uspokojivé řešení čeká celý hospodářský svět a jež je znám pod jménem krise důvěry.

Dopátrati se příčin jeho vzniku není ovšem těžko a, ačkoliv je jeho účinek na světové hospodářství velmi nepříznivý, jest jen logickým důsledkem všeobecné hospodářské deprese. V létech konjuktury a hospodářského rozmachu dal se mnohý podnikatel strhnouti k nákladným investicím, ovšem na úvěr, jež se zdály býti oprávněny dosavadními úspěchy a podnikatelskými zisky. Záhy se však ona oprávněnost ukázala klamnou. On a jemu podobní nepočítali s tím, že konjuktura věčně nepotrvá, že příde pokles cen a celý ten hospodářský zmatek. Přišly potíže a pak konkurs a vyrovnání. Ten kdo počil přišel o své peníze, a ztratil důvěru v dlužníka a ten kdo se vypůjčil ztratil důvěru v úspěšnost podnikání. Z psychologického hlediska byl tento moment pro ztrátu důvěry rozhodující a jeho dosah si jasně uvědomíme, když si vzpomeneme na počátek hospodářské krise — na krach na newyorkské burse v r. 1929. Tehdy tisíce lidí pozbylo pojednou důvěry v cenné papíry, prodávali je hromadně zvyšujíce ještě zmatek, miliony lidí oblehlo banky dožadujíce se svých úspor, neboť ztratili důvěru v ony banky. Krise důvěry se stala povšechnou, byla jakousi epidemií, jež zachvátila celý hospodářský svět. V prvotním svém vzniku důsledek, později stává se příčinou vleklé deprese v světovém hospodářství.

Význam důvěry v hospodářských procesech nevyžaduje tedy dalšího odůvodňování. Bez důvěry vázne úvěr a bez úvěru jest podnikání nemožné.

Když se krise stávala beznadějně vleklou a nic nenasvědčovalo tomu, aby se přirozeným vývojem likvidovala, snažily se státy respektive jejich vlády umělými zásahy uvésti hospodářství do normálních kolejí. Tyto umělé zásahy byly různého druhu a různě též působily na zažehnání krise důvěry. Všimněme si jednoho z nich, který se nás zemědělců přímo dotýká — a totiž oddlužení zemědělství.

Oddlužování zemědělců neprospělo důvěře. Neprospělo u lidí, kteří se nedovedou dívati na tuto akci z širšího hlediska celostátního hospodářství. Břímě dluhů, jimž bylo zemědělství zatíženo, bylo tak veliké, že jej nemohlo již dále nésti bez úhony na zdraví svého organismu. Bylo zde nutno radikální léčby, léčby bolestivé, ale pro celkové zdraví nutné. U lidí „náchylných k nepoctivosti" však vzbudila tato akce klamný dojem, že se dluhy nemusí vůbec platit. Domněnka ovšem nesprávná, ale celkové důvěře velmi škodlivá, sesilující jen roztrpčenost věřitelů, kteří byli zatímně poškozeni.

Od podzima minulého roku měli jsme častokráte příležitost (v debatě o plnomocnictvech na podzim r. 1935, v rozpočtové debatě v Zákonodárných Sborech a konečně na nedávných hospodářských poradách ve Varšavě) uslyšeti z úst k tomu nejvíce povolaných a autoritativních, že jsme již překročili nejnižší bod hospodářské deprese a že určité známky nasvědčují tomu, že nastal obrat k lepšímu.

Jest tedy naděje na lepší zítřek, musíme ale opět nalézti svoji důvěru v lidi.

Vl. P.

Jednání o mír v Evropě.

Jak již bylo minulém čísle „H. V" uvedeno, Rada Společnosti národů uznala jednohlasně porušení versailské smlouvy Německem a státy, které podepsaly locarnské smlouvy, předložily Německu řadu podmínek po přijetí kterých Německem, byly by ochotny jednati o německých návrzích. Odpověď Německa dopadla tak, jak bylo očekáváno. Odmítla všeobecně ony podmínky locarnských mocností, „které jsou s to znovu ponížit čest národa nebo uvádět v pochyb nost jeho rovnoprávnost". Podrobně se německá vláda vysloví o bodech které odmítá teprv 31. března tedy po volbách a zároveň podá podrobný návrh anglické vládě na další jednání k uklidnění Evropy na 25 let Jelikož také italská vláda svůj podpis na návrch bývalých locarnských mocností dá teprve tehdy, až bude mít zaručeno zrušení sankcí proti ní vedených, není vlastně ani právního titulu k dalšímu rozhodování Rady Společnosti národů, která se proto také odložila až bude italský podpis a konečná odpověď Německa.

Převládá všeobecně názor, podle něhož vše becná debata o německých protinávrzích se nebude moci konati dříve, než v polovině května, vzhledem k francouzským volbám, které se odbudou v dubnu a stanovisku ministerského předsedy Mussoliniho.

Evropská veřejnost nechť se připraví na svízelnou a vleklou diplomatickou hru, v níž hlavní role jsou přiděleny velmocím. Jde tu jednak o uhájení, jednak o zesílení velmocenských posic a na druhé straně o uchování dosavadního mírového pořádku, na druhé straně o nový mírový systém.

Anglické politické kruhy a veřejnost, bránící se jaksi instinktivně rozšíření závazkům, jež se podobají předválečným vojenským aliancím, začaly projevovati odpor vůči politice, která by Anglii předem svazovala ruce a přiměla ji, aby automaticky byla stržena do války po boku Francie.

Anglie ústy Edenovými v dolní sněmovně znovu potvrdila, že závazky k Francii a Belgii, vyplývající ze smlouvy locarnské, budou splněny. Anglie prohlašuje, že je v jejím zájmu, aby integrita obou zemí byla zachována.

Ve Francii byla přijata s uspokojením řeč zahraničního ministra Edena, jenž zdůraznil, že Anglie se nepovažuje za „soudce" mezi Francií a Německem, nýbrž za ručitele bezpečnosti.

Svoji řeč min Eden ukončil výzvou na obě strany: — „Nehodlám při toupit k řešení problému blízké budoucnosti s myšlenkou, že jsme vázáni k politice, s níž se rozcházíme, ať je to politika francouzská nebo německá. Naší politikou je Pakt o Společnosti národů a naše členství ve Společnosti národů. Řád bych řekl Francii, že nemůžeme zabezpečit mír, leč bude li francouzská vláda ochotna přistoupit bez předsudků k řešení problému, které ještě odděluji Francii od Německa, a rád bych se otázal Německa, jak bychom mohli doufat, že bude možno zahájit vyjednávání s nadějí na úspěch, nebude-li Německo ochotno učinit něco k zmírnění všech těchto úzkostí v Evropě, nýbrž samo vytvořilo

Jan Spáčil.

Svíce.

Když pašije sbor kněží v chrámě zpívá,
zpěv proroka tak hořce žalující,
tu na oltáři třináct hoří svící:
v nich Kristus s apoštoly v chrám se dívá.
A jak zní klenbou žalmů píseň tklivá,
tak hasnou svíce dříve sálající:
to Krista opouštějí učenníci,
až on jen v svatém opuštění zbývá.

Tak naše naděje, sny, ideály,
jež v době mládí po boku nám hoří,
kol nás též hasnou sotva byly vzplály.
A člověk zůstav sám v tom žití moři
ční k nebi nevystihlý pro svět malý
v svých umučených ideálů hoři.

Sokolské závody.

Závody jsou mocnou vzpruhou a pobídkou v činnosti sokolské. Zdravá ctižádostivost, nutí k předstižení i k vyšší výkonnosti jednotlivce, k zlepšení celkové vyspělosti družstev a jednot.

Závody znamenají i kus historie našeho sokolského života na Volyni a dle nich možno posuzovati vzestup i pokles činnosti v tělocvičnách.

Ve dnech 31. V. a 1. VI. t. r. konány budou v Kvasilově IV. závody českého volyňského sokolstva a proto, bratři a sestry, s chutí k další práci, aby příští IV. naše závody u příležitosti 25 letého výročí trvání kvasilovské jednoty byly mohutným projevem sokolské síly i kázně a ukázaly naši schopnost života.

okr.

—o—

Kronika.

Sejm schválil zplnomocnění.

Na plenárním zasedání sejmu dne 26. března odhlasována byla ústava o plné moci pro p. Presidenta Řečipospolite, která jej opravňuje k vydávání nařízení s moci zakona.

Vladní projekt této ustavy byl sejmem pozměněn na ten způsob, že plné moci nemůže byti použito k zvětšení daňových břemen poplatnicva. Plná moc potrvá až do nového řádného zasedání zákonodárných sborů.

Válka v Habeši

Ve zprávě číslo 161 sděluje maršál Badoglio: Na eritrijské frontě jedna z kolon, operující v západní nížině, obsadila Caftu, aniž narazila na odpor. Obyvatelstvo ji s radostí vítalo. Letectvo provádí průzkum a útočné nálety na celé frontě. Cílem jeho s ustavných útoků jsou všechny nepřátelské oddíly 24 března bombardovalo hromadně 30 letadel somalského letectva v naprosté disciplině Dżidżigu Tímto náletem, při němž se vyznamenalo mnoho italských letců odvážností, byla dovršena zkáza Džidžigy, zničené již značně předchozím útokem. Byla zničena hlavně vojenská skladiště, kde bylo mnoho automobilů, opevněný palác krajského náčelnika, kde bylo rovněž mnoho automobilů a válečného materiálu, celnice s příslušnými sklady, mnoho jiných skladišť, hlavně zbraní, patřících armádě rasa Nasibu. Ačkoliv bylo letectvo velmi prudce ostřelováno, neměli jsme, praví se výslovně v italské úřední zprávě, žádných ztrát.

Německo nabídlo Maďarsku obchodní smlouvu.

Agence Economique z Berlina přináší: že Německo podálo návrh výhradné obchodní smlouvy s Maďarskem. Nabídka, jejíž text je už vypracován, je založena na preferenčním systému a přináši Maďarsku takové výhody, že je zřejmý politický úmysl na první pohled. Proti italsko-maďarskému spojení by vlastně Maďarsko získávalo jedinečný, ba možno říci výhradní trh pro své obilí a pro své ostatní zemědělské produkty přes jugoslávsko-německé kompensační obchody.

Pohraniční srážka sovětsko-japonská.

O pohraničním incidentu u Chunčunu oznamuje se úředně, že sovětské vojsko střílelo, podle tokijské zprávy, dne 24. března na japonské důstojníky a vojáky ve vzdálenosti 12 mil na jihovýchod od Chunčunu. Japonci palbu opětovali, ale byli nuceni ustoupiti o 1 km, při čemž několik důstojníků a vojáků bylo zraněno. Bylo vysláno 20 mužů, aby sesílili japonskou hlídku. Odpoledne sovětské vojsko opětovalo útok a donutilo Japonce, aby v sebeobraně opět střileli. Sovětská zpráva tvrdila ovšem opak.

Anglie a Spoj. státy se dohodly o námořním zbrojení.

Při podpisu londýnské námořní dohody byly vyměněny mezi Edenem a Normanem Davisem dopisy, v nichž se praví: Dohodli jsme se, že nemá býti mezi námi námořního zbrojení o závod a že zásada rovnosti mezi válečným loďstvem britské říše a Spojených států má trvati dále beze změny.

Zatýkání komunistů v Sofie.

V souvislosti s odhalením 5 tajných komunistických tiskáren minu-

Besídka.

Gustav R. Opočenský:

O bohatém strýci a jeho synech.

Východní povídka.

Žil kdysi v Syrii zámožný stařec. Na polích jeho vlnila se kukuřice, a plná, velkolepá pšenice leskla se jako zlato v paprscích slunce. V sadech jeho rostly palmy, datlovníky, annanasy a fíky a černí otroci hlídali přečetná stáda jeho.

Stařec měl tři syny. Všecky měl stejně rád, a přece statek jeho tak mu k srdci přirostl, že nemohl se odhodlati, aby jmění své stejným dílem mezi ně rozdělil.

I zavolal jednoho dne syny své k sobě a řekl: „Děti mé, chloubo má! Sestaral jsem a chvíle smrti mé se blíží. Nechci, aby statek můj, jejž jsem po otci svém zdědil a pilí neúnavnou rozhojnil a zvelebil, po mé smrti na tři díly se rozpadl. Ne, pouze jednomu z vás má připadnouti dům tento, sady, pole, otroci i stáda. Všichni tři byli jste vždy stejně otce svého poslušni, všichni tři pracovali jste stejně na této půdě, která nás zrodila a která nás živí.

Přemýšlel jsem již dlouho o tom, kdo z vás by byl nejvíce hoden mého dědictví. Až teprve včera večer vnuknul mi Allah (věčná buď mu chvála!) dobrou myšlenku; poslyšte tedy, na čem jsem se ustanovil;

Vy všichni opustíte již zítra otcovský dům a rozejděte se do světa. Jste mladí a silní; znate se v koranu i v jiných užitečných věcech, jimž jsem vás naučil — zajisté, že štěstí a požehnání Allahovo nemůže vás minouti.

Odejděte tedy v pokoji, mé požehnání bude s vámi a Allah všemocný a veliký bude vaším vůdcem. Ten, jehož sláva první až sem ke mně dojde, ten bude mým dědicem.“

Synové políbili poslušně ruce otcovy a rozjeli se na tři světové strany. Přejeli pouště, řeky a palmové háje; slunce žár i temná noc viděly je na rychlých koních do dálky.

Tři léta již uplynula od té chvíle, co synové, rozloučivše se s otcem, odjeli do ciziny, a dosud ještě starého otce nedošla zpráva o žádném z nich.

Až jednoho dne potulný derviš zastavil se u cisterny starcovy a napiv se, poprosil o hrst datlí. Stařec daroval mu je rád a ochotně, neboť koran velí hladové nasycovati, žíznivé napájeti a pocestné vlídně přijímati.

Derviš nasytiv se, poklonil se třikrát pánu domu a řekl: „Allah ti odplať, dobrý muži, a požehnání jeho buď s tebou i s tvými syny. Právě přicházím z Persie, jež jest plna slávy jména tvého nejstaršího syna Jusufa. Jest nejpřednějším služebníkem šachovým a těší se jeho milosti a přízni Šach poslouchá rad jeho a žádné přání jeho nezůstává oslyšeno.“

Stařec uslyšev tuto zvěst zaradoval se v srdci svém velice a poslal ihned nejvěrnějšího a nejspolehlivějšího služebníka svého k nejstaršímu synu svému se vzkazem: „Drahý synu, býval jsi vždy nejučenějším a nejrozumějším ze všech mých synů; dnes sláva jména tvého až ke mně pronikla a radostí nevylíčitelnou naplnila

lý týden v Sofii policie zatkla celkem 22 komunistů, kteří v těchto tiskárnách pracovali. Asi 30 komunistů bylo zatčeno v západobulharském městě Dupnica a okolí. Mezi nimi je také bývalý poslanec nezávislé dělnické strany Georgiev. V Burgasu na Černém moři začal proces proti 6 makedonským komunistům, kteří jsou obviněni, že koncem r. 1934 v burgaské oblasti založili tajnou komunistickou organisaci, jejíž členové byli makedonští emigranti.

Lotyšsko.

Začátkem letošního roku bylo mezi lotyšskou pravoslavnou církví a Vselenskou pravoslavnou cařihradskou církví skončeno jednání o autokefalii lotyšské církve a vysvěcení prvého lotyšského metropolity. Církevní sněm lotyšské pravoslavné církve, konaný začátkem března t. r., zvolil kandidáty na místo prvého lotyšského metropolity. Nejvíce hlasů dostal protojerej z města Dauvgavpilsu Augustin Petersons. Jeho kandidatura byla schválena Vselenským patriarchou Benjaminem I.

Veřejný federální dluh USA.

Tento dluh, který činil 30 června 1930 celkem 16 miliard dolarů, jest odhadován 30. červnu 1937 částkou 31.3 miliardy dolarů (160 miliard zl). Ale v této částce nejsou obsaženy jedna až dvě miliardy dolarů na bonus vysloužilcům ze světové války, dále asi dvě miliardy dolarů na dodatečné podpůrné akce, pak přes jednu miliardu dolarů na vrácení daní, jež byly protiústavně, vybrány, a konečně neznámá dosud částka na úhradu nového farmářského programu.

Vzhledem k tomu dosáhne veřejné federální zadlužení k 30. červnu 1937 částky asi 36 miliard dolarů (210 miliard Zl).

Stavba 4000 vojenských letadel ve Spojených státech.

V branném výboru sněmovny byla jednomyslně přijata zpráva, doporučující kongresu stavbu 4.000 vojenských letadel. Ve zprávě se praví, že Spojené státy jsou ve vývoji vojenského letectví nejméně o 10 let zpět a že ročně je třeba zařaditi 800 letadel, aby výzbroj Spojených států doplněna.

Zatýkání poslanců v Brazilii.

Jelikož po vyhlášení válečného stavu v Brazilii byla současně zrušena imunita členů parlamentu, zatkla policie senátora Abela Chermonta a několik poslanců, jimž byla dokázána účast na komunistickém houtí.

Dopisy.

Ze Straklova.

Dne 22. III. t r. u nás se konala významná slavnost. Ten den byl námi věnován upomínce na dva slavné muže: Marš. J. Pilsudského a Presidenta Osvoboditele T. Masaryka. Po referátech „Wielki człowiek“, „Masaryk a čsl. zahraničí“ následovaly státní hymny, hudební skladby, příoadné recitace v polštině a češtině. Na zakončení členové naší sokolské jednoty uctili tyto slavné osoby holdem oddanosti. Této skromné slavnosti se zúčastnil pan referent bezpieczeństwa dubenského okresu. Nutno poděkovati našim hudebníkům smyčcového or hestru pod řízením p. Václ. Zeleného, kteří vždy s nevšední ochotou vycházejí vstříc našim organisacím a svou účastí jsou nápomocni k provedení užitečných podniků.

Stálý dopisovatel.

Spolkový věstník.

Seznam příspěvků a (dobrov. daně) práce na stavbu matičního domu v Omelanštině.

Č.	Jméno a příjmení	Zl. gr.
1.	Josef Havlíček	30.—
2.	Josef Palla	156.—
3.	Josef Dražil	38.—
4.	Olga Šťastná	22.—
5.	Vladimír Masopust	30.—
6.	Efrosinije Krejbich	11.50
7.	Josef Málek	26 —
8.	Václav Kočka	33.—
9.	Antonín Bavr	30.—
10.	Vaclav Hlaváček	50 —
11.	Alois Bavr	20.—
12.	Vladimír Bavr	42.—
13.	Josef Pěnička II.	32 —
14.	Bohumil Pěnička s. Jos.	10 —
15.	Josef Pěnička I.	33.—
16.	Vladimír Anděl	30.—
17.	Bohumil Anděl	35.—
18.	Josef Plos	14 —
19.	Jan Plos	17.20
20.	Antonín Solar	37.—
21.	Vladimír Hamáček	25.—
22.	Josef Hamáček	13.—
23.	Josef Šťastný	28.—
24.	Antonín Nosek	8.—
25.	Emiljan Nosek	8.—
26.	Vladimír Květoň	23.—
27.	Václav Kratochvil	18 —
28.	Vladimír Nesvarba	12 —
29.	Jan Květoň	26.—
30.	Emiljan Nesvarba	17 —
31.	Milij Hamáček	64.—
32.	Vaclav Kubišta	15.—
33.	Blažena Nosek	12.—
34.	Vladimír Kratochvil	20 —

staré moje srdce. Vrať se domů a ujmi dědictví své, neboť nejvíce stal jsi se hoden!“

Služebník po mnohých útrapách dojel konečně do Persie a dosáhl města Šachova. Nelezl dům Jusufův, poklonil se před ním hluboce a opakoval synu svého pána slova starcova.

I zamyslil se Jusuf a tvář jeho se zachmuřila.

„Pozdrav otce mého ode mne!“ řekl konečně. „Kéž požehnání boží ještě dlouho při něm zůstává a Allah dlouho jej ve zdraví a pokoji zachová. Avšak řekni, že nelze mi uposlechnouti vybídnutí jeho. Uvykl jsem zde již dvůr mého pána a krále stal se mým domovem. Dvorské slavnosti, vláda země i úcta, jež se mi prokazuje, těší srdce moje. Neodejdu odtud již, ať jinému bratru dostane se statek otcův v dědictví!“

Po těch slovech obdaroval sluhu otcova a propustil jej v pokoji.

Opět minul rok a starému muži nedostávalo se zase žádných zpráv o synech. Tu jednoho rána přišel starý žebrák, jednonohý a poloslepý, k cisterně jeho. Žíznivě se napil křišťálové vody a řekl: „Raduj se, vzácný muži! Potěšitelnou zvěst nesu ti od tvého syna Hasana. Mnoho krajů jsem procestoval, než přišel jsem do Beirutu, kde syn tvůj Hasan se usadil. Dům jeho stojí na bazaru, velbloudi jeho karavan obtíženi drahocenným zbožím, projíždějí pouštěmi a oasami Arabie, a lodě jeho, naplněné drahým kořením, houpají se na vlnách indického moře. On sám velké vážnosti požívá u svých spoluobčanů a jméno jeho nejprvnější v městě jest.“

I zaradoval se stařec a opět poslal věrného služebníka svého, řka: „Syn můj Hasan vždy nejchytřejším a nejobratnějším mezi bratry byl; radostí naplnil dnes srdce mé, neboť pověst jména jeho i ke mně došla. Jdi a rci jemu, ať vrátí se a ujme dědictví své!“

Služebník po dlouhé cestě došel bohatého města Beirutu. Přišel na bazar a vyhledav dům Hasanův, poklonil se synu svého pána až k zemi a pověděl mu, co otec jeho kázal mu říci.

I zasmušil se Hasan a sklonil nízko hlavu. Po chvíli řekl služebníku otcovu: „Pozdrav otce mého ode mne; ret můj z dálky líbá ruce jeho. Avšak řekni také, že přání jeho vyhověti nemohu. Ženu jsem pojal a obchod můj zkvétá. Nechť rodný statek náš dá nejmladšímu bratru Selimovi!“

A pohostiv bohatě sluhu otce svého a přichystav na dva koně vzácných darů pro otce, propustil jej v pokoji.

A opět minul rok a stařec čekal již netrpělivě zpráv o nejmladším synu svém. Stáří tížilo již nesnesitelně šíji jeho a cítil, že už dlouho nebude jísti datle ze svých palem a skopovinu ze svých stád.

Ale přešly dny, a žádná zpráva nepřicházela. Tu vyslal stařec šest svých služebníků a řekl jim: „Jděte a nalezněte syna mého nejmladšího, ať vrátí se a ujme dědictví své. Dny mé jsou sečteny; rád potěšil bych srdce své prvé nežli umru.“

Po několika týdnech vrátili se služebníci tiše a zarmouceně do domu pána svého. A vůdce jejich pokloniv se starcovi, řekl: „Buď zdrav, pane náš, a neděs se zlé zprávy, již ti přinášíme. Již deset dnů byli jsme na cestě, když procházejíce palmovým

35.	Vladimír Nosek	18.—
36.	Emanuel Nosek	20.—
37.	Bohumil Pěnička s. Vlad.	23.—
38.	Antonín Drobný	30.—
39.	Václav Liška	134.—
40.	Václav Liška s. Václ.	5.—

(Pokračování.)

Valná schůze sokolské župy zahraniční.

Ve dnech 14. a 15. března se konala valná hromada župy Zahraniční. Sobotní odpoledne a večer byly vyplněny poradami náčelnictev mužů a žen, nácvikem slovenských prostných pro ženy a dorostenky a cvičením s kuželi, dále byly schůze starostů jednot a vzdělávacího sboru.

Druhý den bylo jednání v zasedací síni Národní rady československé za velké účasti zástupců zahraničních sokolských jednot, zástupců ČSO., Národní rady, Československého zahraničního ústavu, sokolských žup ochranitelek a četných hostí.

Zprávy činovníků snesly bohaté doklady o práci sokolských jednot v cizině. Jednání valné hromady bylo velice živé a podávalo obraz neutuchající a živelné síly zahraničních jednot i jejich činovníků. Některé stesky budou předneseny na příslušných místech. Život čsl. zahraničních osad je namnoze velmi neutěšený a vzbuzuje pro blízkou budoucnost vážné obavy.

Starostou zvolen J. B Zyka, jeho náměstky J. Plánička, A. Smutný, A. Čada, náčelníkem F. Jirutek, náčelnicí E Pelikánová, vzdělavatelem V. Hamáček, jednatelem R. Frydrych.

Krásně vypravená výroční zpráva, obsahem bohatá, dává nahlédnouti do rozmanitého prostředí, v kterém naši zahraniční krajané žijí a pracují.

Zahraniční sokolstvo, třeba i na tisíce kilometrů vzdáleno, pracuje oddaně pro svůj národ a stát.

S nadšeným slibem státi věrně a za všech okolností při sokolském praporu byla valná hromada ukončena.

„Sokolský věstník.“

---

hájem, nalezli jsme mrtvolu mladého muže. Rty jeho byly bolestí strhány a oděv jeho rozedrán. Loupežníci přepadli nejmladšího tvého syna Selima a usmrtili jej na cestě k domovu. Allah tě posilni v hrozném tvém neštěstí!“

To pověděv služebník, zahalil tvář svou a zamlčel se. A stařec padl tváří na zemi a zaplakal usedavě:

„Tři syny jsem měl a nemám žádného. Kdo ošetří mě v starosti mé, kdo zatlačí oči mé, až zemru? Dva synové moji ve vážnosti jsou a bohatstvím oplývají a nedbají otce svého, a nejmladšího zločinná ruka zabila. Ó, kéž bych umřel, abych nemusil nesnesitelné břímě bolesti déle nésti!“

Avšak Azrael, anděl smrti, nevyslyšel prosby jeho. Ještě mnoho měsíců přelétlo mu nad hlavou prve než složil ji do hrobu, jejž dal vykopati na zahradě své ve stínu mohutné palmy.

Tak končí pohádka o bohatém starci a jeho synech. Trest Allahův stíhá každého, když pomíjející bohatsví klade nad lásku, přátelsví a poklady duše.

Zasláno.

V čís. 10. „H. V.“ neznámý pozorovatel z L. umístil dopis z Moldavy, v kterém opisuje spolkový život moldavský. Jelikož, tímto článkem nesouhlasíme. prosíme onoho dopisovatele, aby toto svoje tvrzení odůvodnil a neskrýval se při tom za pseudonimem.

A. Hryzbil.

Ženská hlídka.

Žena ve Spojených státech.

Američanky jsou ve věcech hospodářských a věcech veřejného života mnohem dál, než ženy kdekoliv jinde. Jako ve všech průmyslových státech vzrostl i ve Spojených státech velice počet žen hospodářsky činných a zároveň nabyl i jejich vliv neobyčejných rozměrů. Bude-li jejich vlivu přibývat dosavadním tempem, dostane se brzy veškerá moc ve věcech hospodářských do rukou žen. Americké ženy si dobývaly pomalu, krůček za krůček, přístup ke všem odvětvím, jež jim byla kdysi nepřístupna. Ještě v r. 1920 bylo největší procento všech žen činno pouze v domácnosti. Postupně si osvojovaly všecka odvětví a jejich kariéry se stávaly čím dál tím zajímavější. Dnes nechybí ani diplomatek. Ve světové válce se dostávaly Američanky, podobně jako ženy ve všech zemích válkou postižených, do nejrůznějších, tak zvaných mužských povolání, z nichž po válce částečně odcházely, částečně v nich setrvávaly a konkurovaly povážlivě mužům.

Dnes je ve Spojených státech asi šest tisíc novinářek, ženy jsou všude v důležitých státních úřadech, ve vládě jsou dva ženští členové: Téměř pětadvacet procent všech míst zaujímají ženy. Místa nabývají mnohem snadněji než mužští uchazeči. Podle výkazu veřejných a soukromých zprostředkovatelen práce najdou ženy práci třikrát snadněji než muži. V kruzích sociálně slabších jsou převážně výdělečně činni oba manželé. protože výdělek mužů není dostačující.

Americké ženy se staly dnes už opravdovou finanční velmocí: Pětaosmdesát procent veškerých mezd a příjmů je vypláceno z jejich rukou. Překvapující výsledky jeví statistika, provedená kterousi ženskou organisací, pátrající po tom, jaký podíl mají ženy na národním jmění a příjmech. Ženám patří čtyřicet procent pozemků, jsou majitelkami 44 procent všech akcií všeužitečných podniků a osmdesáti procent životních pojistek. vydaných v celkové ceně sto miliard. Milionářek je skoro tolik jako milionářů a žen, majících milionové příjmy, je víc než mužů s milionovými příjmy. Ženám patří čtyřicet procent veškerého národního jmění a ačkoliv jsou ženy průměrně v lepších postaveních než muži, starají se muži o ženy, jak patrno z toho, že celých sedmdesát procent dědictví po mužích patří ženám, kdežto jenom 64 procenta žen činí dědičkami opět ženy.

Pronikání žen do všech povolání, touha po nezávislosti, pomoc skvěle organisovaných ženských sdružení finančně velice silných, to vše je v Americe tak vyvinuté že je nezadržitelné na postupu. Škoda, že snaha po nezávislosti, osobní volnosti a touha po samostatném výdělku, vedou tak často k uvolnění rodinných svazků.

Jaké následky bude mít stále vzrůstající finanční moc amerických žen, je otázkou budoucnosti.

Různé zprávy.

Šest princezen a jeden král.

Jediná věta v prohlášení anglického krále Eduarda VIII. sněmovnám, postačila, aby sentimentální romantismus anglického naroda se probudil, aby se již počalo hovořiti o jeho příštím sňatku. Dokonce v tisku zahraničním se octly již i obrázky jeho „příští“ nevěsty! — Eduard VIII. byl první, který se těmto zprávam vysmál, a jeho důvěrní přátelé ujišťují, že více než kdykoliv jindy je rozhodnut zamítnouti jakýkoliv diplomatický nebo politický sňatek, a že se chce nadále říditi toliko hlasem svého srdce. — Přes to vše však v kruzích blízkých Buckinghamskému paláci se tvrdí, že přes veškeré šířená tvrzení se nedostává princezen, které by mohly přijíti v úvahu jako uchazečky o korunu královny Anglie a císařovny Indie. Seznam, pořízený dvorními hodnostáři, obsahuje jich šest: na prvém místě sličnou velkokněžnu Kyru, dceru velkoknížete Cyrila, pretendenta carského trůnu, princeznu Frederiku z Brunswick-Lüneburgu, princeznu Alexandrinu Dánskou a tři princezny: Irénu, Evženii a Katharinu Řecké, sestřenky to vévodkyně z Kentu. Ani jediné z šesti princezen není ještě ani sedmadvacet let a všechny jsou velmi hezké. — Avšak

v poselství Eduarda VIII. k sněmovnám je ještě jiné gesto, o kterém ku podivu jistý tisk v zahraničí pomlčel: a to, že král, prostudovav svoji civilní listu, navrhl, aby byla snížena o 2 miliony našich zlotých ročně! V obrovském anglickém rozpočtu tato částka je ovšem nepatrná, ale toto gesto, jež se stalo symbolickým v této době, získalo králi novou popularitu u všech Britů.

Co vydělala Amerika na světové válce.

Senátní komise ve Washingtoně, zabývající se vyšetřováním obchodu zbraněmi, zjistila na základě svědků, že 84 procenta válečného materiálu, který před vstupem Ameriky do světové války spojené mocnosti nakupovaly ve Spojených státech, dodával bankovní závod J. P. Morgana, Vyšetřujícímu výboru byla předložena tabulka, z níž je patrno, že vývoz zbraní ze Spojených států stoupl ze 125,765.518 dolarů za poslední tři válečná leta na 2.187 317.059 dolarů od roku 1915 až 1917. Byl tedy za stejnou dobu sedmnáckrát větší.

Výbor se pak bankéře otázal, jaké bylo podle jeho mínění působení těchto obchodů na americký lid. Morgan odpověděl, že Američané si přáli těchto obchodů, že však nechtěli se pro ně pouštěti do války.

Za povodní v Americe zahynulo 240 osob. — Za 400 milionů dolarů je škod. — 300 000 lidí bez přístřeší.

Bilance katastrofálních povodní ve 14 státech severoamerické Unie činí 240 mrtvých, 300.000 lidí bez přístřeší a 400 milionů dolarů škody. Červený kříž bojuje ve státech Pennsylvanie a západní Virginie proti tyfu a záškrtu. Ve státu Maine byl vyhlašen válečný stav. President Roosevelt odložil pod dojmem katastrofálních ztrát chystanou vyjížďku za rybolovem ve floridských vodách. Dle „Daily News“ vyplenily ženy a děti v Pittsburgn tržiště potravin. Při zakročení milice bylo 12 osob zraněno a četné osoby zadrženy. Také v Leetsdale u Pittsburgu bylo zatčeno pro plenění obchodů devět osob.

Žito, proso, oves.

Žito je obilnina poměrně mladá. Do Evropy ji přinesli Slované koncem doby bronzové a od Slované ji poznali také Germáni, takže žito bylo ve střední Evropě brzo hojně pěstováno. Množství obilek bylo nalezeno v sídlech z doby hallstattské (starší perioda doby železné asi mezi VI—V. stoletím před Kristem). Řekové žito pravděpodobně neznali a u Římanů vešlo ve známost až v době císařské, hlavně následkem vojenských výprav do Germánie. V době pozdního císařství římského bylo žito hojně vyváženo do jižních provincií. Císař Diokleclán (vládl r. 284—305 po Kr.) vydal r. 301 edikt, jímž byly určeny maximální ceny obilí a zde žito bylo zváno „centenum“ nebo „sičale“. Jedna z nejstarších obilnin je proso (Panicum milliaceum L.). Ve starověkém Řecku i v Italii bylo proso pěstováno jen místy, hlavně na kaši a špatný chléb. V Číně rostlo od nepaměti. Židé proso pravděpodobně neznali a tak v Egyptě asi nebylo pěstováno. Nejmladší z obilnin je oves (Avena sativa). Starověcí národové jej asi znali jen málo, ačkoli někteří spisovatelé se o něm zmiňují. Plinius např. píše, že Germáné pěstují oves jako hlavní potravinu. První zbytky v Evropě nalézáme v kolových stavbách ve Švýcarsku a ve Francii až z doby bronzové, společně s pšenicí a ječmenem a proto se zdá, že objevuje později než žito, v Číně např. až v 5. stol. po Kristu.

Hospodářský zpravodaj.

Zracionalizovaná drůbeží farma.

Drůbeží farma v New Jersey zavedla racionelní chov slepic. Každá slepice má svoji vlastní přihrádku., takže kontrola jejich nosnosti se tím značně zjednodušila. Každé vajíčko se ihned po snesení vykutálí do připravených košů. Ke každé kleci je připojen záznam, na jehož základě málo „výnosné“ slepice se nahrazují jinými. Celá farma zaujímá rozlohu půl aru. Poněvadž je v zimě vytápěná, slepice nepozorují změny ročních dob a nesou stále po celý rok. Vodu i potravu dostávají automaticky na každých 24 hodin. Dokonalá ventilační a hygienická zařízení udržují celou tuto farmu v dobrém zdravotním stavu. Tento způsob produkce vajec je tak racionelní, že se tato farma podobá celé moderní továrně, přeměňující surovinu, zrní, v hotový výrobek, vajíčka.

Pokusy s kroužkováním větví bujně rostoucích málo úrodných stromů.

Doba jarní za plného toku mízy

96

Vstaň nevolníku, vzhůru, vstaň,
kladivo uchop v tvrdou dlaň!
Prach poroby ti hryze plíce
ty nevrátiš se nikdy více —
prohrál jsi život svůj,
klň osud svůj...
Tys otrok jen a němý tvor,
dnes nad rakví ti pěje sbor...
Vžírá se pouto, v tělo vrůstá,
svá uzavři již němá ústa!
Kývá již na tě čas,
by skosil klas...
Sny mladosti své zapuď pryč!
Až nad hlavou ti šlehne bič
vykřikne v duši bolest divá —
vyleje vše, co na dně skrývá
od nejdávnějších dob
až po ten hrob..!

Jeník: Až po ten hrob! Zpívejte druhové moji své žalné písně o ztraceném životě... mé sny o štěstí jsou navždy pohřbeny, odešla pohádka mého mládí... (Zpívá).

Ta pohádka životní moje i tvoje
prchla jak divé včel roje;
byla tak kratičká
byla tak chudičká...
Snad byl to jen
čarovný sen...
Pohádko má, ó, vrať se zpět,

98.

a vytahuje medál).

Mařenka: Nějaký medál. To je divné.

Hroníček: Ukažte. Pravda, stříbrný medál. (Rozpomíná se). Ale stříbrný medál z našich míval pouze starý Jiří Dubina, děd Jeníkův. (Dubinová vyjde před dům a přihlíží).

Vomáčka: Je tam ještě něco v nádobě.

Kazbunda (vytahuje): Nějaké hodinky.

Hroníček (prohlíží): Nu vždyť jsem si myslel, také Dubinovy. (Ťukne se do čela). Ano, to bude ono! Dubina to cestou z Čech schoval se svými penězi a byl pak hanebně okraden.

Všichni (mimo Dubinové): Okraden? Ano okraden — a byl on nejbohatší mezi vystěhovalci. Tenkrát se tajně šuškalo o té krádeži, ale nemohlo se veřejně nic říci. Já měl stále podezření na Kubína, a neklamal jsem se.

Dubinová: Teď se mé tajemství odhaluje. (Vystoupí do popředí). Byla jsem tehdy malá holčice, dobře však pamatuji ten poplach, a ještě více životní bídu Dubinovu, který mi na rukou skonal.

Hroníček: Oba jsou na pravdě Boží, Dubina i starý Kubín — ale věc se neutajila, zdivo ji vydalo.

Kazbunda: Kdo je vlastně pánem Kubínova

jest příhodnou dobou k pokusům, jak přinutiti neplodný nebo máloplodný, bujně rostoucí strom k plodnosti. Jedním z nejosvědčenějším způsobů, který s dobrým výsledkem řadu let používám, jest kroužkování větví.

U způsobu tohoto docílil jsem u přirovnání s jinými mnohdy dosti násilnými prostředky (jako přisekávání hlavních kořenů — způsob to nejenom velice pracný, ale i příliš násilný) velice pozoruhodných výsledků a doporučuji jej ze zkušenosti každému aspoň na pokus a zkoušku na jedné nebo více větvích a dle výsledku ať každý učiní si úsudek sám.

Způsob tento ovšem vyžaduje jisté opatrnosti. Nutno ostrým nožem vyříznouti a sloupnouti docela uzounký proužek (prstýnek) kůry. Práce ta v dostatku mízy velice snadno se provádí takřka hračkou. Uzounký proužek kůry 3—4 milimetry široký se vyřízne a rána štěpařským voskem zatře. Do podzimu rána se obyčejně zacelí, že sotva dotyčné místo poznáme.

Podotýkám, že nutno zaříznouti mělce pouze do kůry u lýka, nikoliv do dřeva a ránu štěpařskou mastí potříti, jinak mohlo by se státi, že místo očekávaného výsledku větev by nám snadno uschla. Operaci provádějme poblíže kmene nebo rozvětvení.

Při správném postupu jest výsledek jistý, bez škodlivých následků, jako se to stává při způsobech jiných, násilných. Rozdíl jest mnohdy oproti větvím nekroužkovaným na první pohled patrný a úroda jest mnohdy u přirovnání s jinými větvemi až trojnásobná.

Podélné mělké zářezy do kmene nebo silných větví se též dobře osvědčují, kroužkování však je lepší.

V obou případech většina výživných látek zůstane zpět, strom zmírní vzrůst a nasadí na ovoce. Pokusy takové jsou pro každého milovníka ovocného stromu velice zajímavé.

Ranné brambory.

Ranných bramborů docíliti lze takto: Koncem března a nejpozději prvé dny dubna nakladou se zdravé saďáky do prostředně velikých květináčů, kde přikryjí se asi na dva prsty zemí, načež postaví se do kuchyně, nebo teplého pokoje, kde se mírně kropí a teprve, až zakoření, zalévají se více. Když vypučely kly, postaví se květináče ke světlu, nejlépe na okna, jež se nechají v pokoji otevřená. Kdo má pařeniště, vysadí je hned po 12 kusech do pařeniště, ale jinak počká, až venku nastane pohoda, což bývá někdy koncem března, jindy začátkem dubna a vysadí je na záhonek do volné půdy. Na noc a za mrazivých dnů je nutno je krýti. K tomu účelu ten, kdo nemá slaměných klobouků, udělá okolo záhonku deskový rám, na který lze naklásti desek a různých jiných přikrývek. Nejlepší kryt byla by ovšem okna, jež za nepohody by mohla zůstati ležet a na noc by se na ně ještě daly desky a p.

Pěstování topinamburů.

Topinambury (židovské brambory) jsou rostliny podobné slunečnici, jichž hlízy obsahují hojně bílkovin. Rovněž lodyhy a listy obsahují hojnost bílkovin a vitaminů. Topinambury daří se všude, i v místech, kde jiné rostliny se nedaří; vsazeny do pole, kde daří se prostřední žito, narostou až přes 3 m výšky. Sázeti se mohou kdykoli, nejlépe na jaře; sadba se provádí jako u obyčejných bramborů ač brázdy mohou být větší a hlubší. Do brázd vloží se sadba a na ni chlévský hnůj, jehož snesou víc, než obyčejné brambory.

Když vzklíčí 3—5 cm vysoko, je třeba pole dobře srovnati branami; zničí se tím plevel, rostlině dostane se světla, rozloží více spodních kořínků a zesilí. Když počnou rostliny řádkovati, protáhnou se pleckou neb motyčkou a pak se přihrnují; to třeba periodicky opakovati 3krát, což má za úkol podněcování k odnožování kořínků. Důležito jest ohrnovati brázdy do špičky (hřebínek) i k vůli hubení plevelů.

Topinambury vydrží mnoho let na místě; neobdělávají li se však uvedeným způsobem, sklizně slábnou. Topinambury snesou i největší sucho i mokro, sázení lze provésti za mokra, ne však plečkování a teprve ne ohrnování.

Hovězí dobytek, koně i vepři rádi žerou topinambury zelené v říjnu a listopadu, je-li mírné počasí i v prosinci.

Topinambury rostou stále, dokud země kolem kořenů nezmrzne. Hlízy vybírají se až z jara v zemi nikdy nezmrznou; naproti tomu v podzim vybrané a na hromadě uložené shni-

---

94.

statku?

Hroníček: Kdo jiný než Jeník Dubina, jediný mužský potomek někdy majetného děda? Pojďme, oznámíme všecko úřadům!

Dubinová (klekne na koleno, Mařenka, hladí ji vlasy): Jeníku, synu můj.

— Opona. —

J E D N Á N Í V.

V trestanecké kolonii na Sibíři.

Vězení — prostá kovárna, uprostřed špalek, kladiva, kleště, něco železa, několik pout. V koutě na otepi slámy spí Jeník, přikován ke špalku na řetězi k noze.

V ý s t u p 1.

Dráb I.

Dráb I. (nese džbán vody a chleba): Aha, číslo 318 ještě se nevylízal ze včerejších knut, které utržil za svoji vzdorovitost. (Postaví jídlo na špalek). Však ty budeš kouti pouta pro jiné trestance nebo utržíš nepočítaných. Tady na Sibíři neděláme dlouhé caviky... Mohl bys být rád, že jsme

95.

tě sem dali do kovárny místo do olověných dolů. Tam bys svůj život dříve prohrál. (Kopne do něho). Vstávej lenochu!

Jeník (pohne se): Oh, jak údy bolí...

Dráb I. Naříkáš, co? Každý den dostaneš svou porci dokud neukuješ řádná pouta, jako jsou takhle ta (Ukazuje).

Jeník (vstane): Opět nadešel den nového utrpení. Jak dlouho potrvá ten smutný, beznadějný život? Bože, dej mi síly, ať v tomto boji neklesnou.

Dráb I. Pobudeš si tady ještě dobrých 14 let, ač vydržíš-li to. Nemohu ti pomoci. Avšak, něčím přece. Kovář potřebuje pomocníka — dám ti k ruce chlapíka jako ďábla, včera ho sem přihnali z jiné kolonie. Na dvoře se chystá změna do olověných dolů, vyberu z řady toho chlapíka a přivedu ho sem. Nu, charašo, zatím posnídej, a pak se dáte oba do práce... (Odejde).

Jeník: Těžký život a smutný... Kdyby nebylo dobrého Nikifora Aleksejeviče, který mně sem do Sibíře z Kijeva dostavil, a sám pak službu dozorce v této kolonii přijal, nevím jak bych to vydržel. Nikifor mi ulehčuje jak může. Bůh mu to odplať! (Napije se, vezme chléb). Chléb a voda! Chudá snídaně! (Snídá — zpěv trestanců za scénou).

jou. Každý hospodář najde kousek pole zamořené nějakým plevelem, jež se pro jinou kulturu nehodí, topinambury ji však několikaletým pěstováním důkladně vyčistí. Zdůrazniti ještě dlužno, že vegetace jich trvá celý rok, tedy od jara až někdy do konce listopadu a sbíhá se do nich veškerá zvěř, jež je pak poškozuje. Tazatelům jsem ochoten sděliti a vysvětliti další podrobnosti.

Z chmelného trhu.

Ze Žatce, dne 20. března 1936.

Čilejší obchod chmelem na žateckém trhu trvá. Kupuje se převážně pro cizinu a jen malé části pro tuzemskou potřebu. Týdenní obrat jak v Žatci tak i na venkově činil kolem 1,200 centů á 50 kg. Především byly kupovány chmele levné a proně byla využívána větší ochota vlastníků ku prodeji. Dnešní cenový záznam žateckého chmele pohybuje s v rozpětí Kč 1 050. — až 1 300. — za 50 kg. Závěrečná tendence jest přívětivější, ceny pevné. Vlastníci chmele jsou v

poslední době docílených větších obratů (od 1. března t. r. 3.000 ctů á 50 kg) důvěřivější a ve svých požadavcích první.

Český odbor Jednoty chmelařské v Žatci.

CENY OBILÍ.

Záznam 27.III. soukromého obchodu—zač kupuje.

Žito	zl.	1.80	za 1 pud (16.38 kg)
Pšenice	„	2.90	„
Ječmen	„	1.95	„
Oves	„	1.90	„
Hrečka	„	.—	„
Proso	„	.—	„
Řepák	„	6.50	
Hrách	„	.—	„
Fasole	„	3.—	
Mák	„	9.00	„
Jetel		130—160.00	za 100 kg.

Adresa redakce a administrace: Kwasilów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 5 zl. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/12 zadních stránek 6 zl. za jednu. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.